

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อ

“การพัฒนาระบบการเดินอากาศของไทย กับ ก้าวต่อไปของการเดินอากาศสากล :

ข้อสรุปจากการประชุม Air Navigation Conference ครั้งที่ 12”

วันศุกร์ที่ 8 มีนาคม 2555 เวลา 08.30 - 12.00 น.

ณ ห้องวายุภักษ์ 5-7 ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ ชั้น 5 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

1. การกล่าวเปิดสัมมนา โดย นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ระบบการขนส่งทางอากาศของไทยควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้ทันกับการเติบโตของอุตสาหกรรมการบินของโลก และปริมาณเที่ยวบินเพิ่มมากขึ้น หน่วยงานอุตสาหกรรมการบินควรตื่นตัวในการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี บุคลากร และการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ ที่จะสามารถบริหารจัดการธุรกิจหรือการให้บริการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการรองรับการเพิ่มขึ้นของผู้ใช้บริการ หากการบริหารจัดการในทุกระดับไม่มีความพร้อม อาจทำให้เกิดผลกระทบด้านความปลอดภัย ทุกภาคส่วนต้องตระหนักเพื่อสร้างโอกาสในการอยู่รอดและเติบโตต่อไปของธุรกิจการบินโลก โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการขับเคลื่อนระบบการขนส่งทางอากาศของประเทศ ซึ่งจะต้องมองไปถึงระบบการพัฒนาด้านการบินที่มีประสิทธิภาพในอนาคตด้วย

2. การบรรยายเรื่อง “ความสำคัญของการเปลี่ยนถ่ายไปสู่ระบบการเดินอากาศระบบใหม่” โดย Mr.Mokhtar Awan, Regional Director, ICAO APAC Regional Office ซึ่งมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

Aviation System Block Upgrades หรือ ASBUs เป็นหัวใจสำคัญของการปรับปรุงแผนระบบการเดินอากาศยุคใหม่ ซึ่งองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (ICAO) ได้กำหนดแนวทางและมาตรฐานสากล และผลักดันการพัฒนาการเดินอากาศระบบใหม่ของโลกให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและทำงานร่วมกันได้อย่างสอดคล้องกัน นอกจากนี้ บวท. ควรมีการพัฒนาการให้บริการจราจรทางอากาศอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของปริมาณจราจรทางอากาศ

3. การบรรยายเรื่อง “บทบาทของการขนส่งทางอากาศต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และประชาคมอาเซียน” โดย นายปรเมธี วิมลศิริ รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

ผลประโยชน์จากอุตสาหกรรมการบินขนส่งทางอากาศต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย ได้แก่

- 1) สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคบริการขนส่งทางอากาศและการท่องเที่ยว โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.5 และ 7.5 ของ GDP
- 2) ก่อให้เกิดการจ้างงานในภาคบริการขนส่งทางอากาศและการท่องเที่ยวประมาณ 393,000 คนโดยมีมูลค่าการจ้างงานคิดเป็นร้อยละ 5.8 ของ GDP

- 3) รัฐได้รับภาษีจากธุรกิจบริการขนส่งทางอากาศ และธุรกิจเกี่ยวเนื่อง รวมทั้งจากการจ้างงาน ประมาณ 17.2 พันล้านบาท
- 4) การเดินทางที่สะดวกรวดเร็ว โอกาสสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีแก่สังคมและชุมชน ระบบการเดินทางอากาศเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งความท้าทายของอุตสาหกรรมบริการขนส่งทางอากาศในภูมิภาคอาเซียน ได้แก่
 - 1) การเปิดเสรีการบิน ทำให้สายการบินของประเทศในกลุ่มสมาชิกและสายการบินของประเทศที่สามที่เป็นคู่สัญญากับประเทศสมาชิกได้รับสิทธิขนส่งสินค้า ซึ่งจะทำให้มีการเปิดเส้นทางบินใหม่ รวมทั้งการเพิ่มความจุ และความถี่ในการทำการบิน
 - 2) การเปิดเสรีการค้า การลงทุนในธุรกิจอุตสาหกรรมบริการขนส่งทางอากาศ โลจิสติกส์ และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง โดยประเทศสมาชิกสามารถลงทุนหรือร่วมดำเนินงานในการให้บริการท่าอากาศยาน และบริการการบิน
 - 3) การขยายส่วนแบ่งตลาด การแข่งขัน และอำนาจต่อรอง เนื่องจากการเดินทางและการเคลื่อนย้ายสินค้าเป็นไปอย่างเสรีและคล่องตัวมากขึ้น รวมทั้งการรวมตัวของประชาคมอาเซียนส่งผลให้ตลาดมีขนาดใหญ่ขึ้น และเป็นการเพิ่มอำนาจต่อรองในการขนส่งทางอากาศกับภูมิภาคอื่นๆ
 - 4) หลักเกณฑ์แนวปฏิบัติใหม่ในการกำกับดูแล เพื่อให้ประเทศสมาชิกยอมรับและถือปฏิบัติร่วมกัน
 - 5) การเพิ่มขึ้นของสายการบินต้นทุนต่ำ ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในตลาดธุรกิจการบินในภูมิภาคเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการให้บริการการบิน ในขณะเดียวกันผู้ใช้บริการก็มีทางเลือกมากขึ้น

4. การบรรยายเรื่อง “ปรัชญาและแนวคิดด้านความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ” โดย พลอากาศเอกประจิน จั่นตอง ผู้บัญชาการทหารอากาศ ซึ่งมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องมีการควบคุมการเดินทางอากาศ เพื่อความปลอดภัยของประชาชน ผู้ใช้บริการ และประเทศชาติ กองทัพอากาศมีบทบาทด้านความมั่นคงและผลประโยชน์แห่งชาติ โดยต้องจัดให้มีกำลังทหารให้เพียงพอ ช่วยพัฒนาประเทศ ป้องกันภัยคุกคามจากภายนอกประเทศ เตรียมยุทธโศภรณ์ให้พร้อม ซึ่งกองทัพอากาศได้มีการทำบันทึกข้อตกลงกับ บวท. ว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกองทัพอากาศ และ บวท. เพื่อการควบคุมจราจรทางอากาศในเขตสนามบิน การปฏิบัติเมื่ออากาศยานเกิดเหตุฉุกเฉิน หรืออุบัติเหตุในและนอกเขตสนามบินต่าง ๆ เป็นต้น

5. การบรรยายเรื่อง “ความร่วมมือระหว่างอุตสาหกรรมการบินและผู้รักษาภูมิจนุระเบียบ” โดย นายวรเดช หาญประเสริฐ อธิบดีกรมการบินพลเรือนและประธานกรรมการ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

การกำกับดูแลมิติใหม่ : ปรับปรุง Function & Safety Oversight System เพื่อส่งเสริมและ พัฒนาการเดินอากาศระบบใหม่ ทั้งนี้มีข้อจำกัด คือ ขาดการจัดวางโครงสร้างและเครื่องมือ โครงสร้าง พื้นฐานในการกำกับดูแลความปลอดภัยในหน่วยงานกำกับดูแล ขาดแคลนบุคลากร ส่งผลทำให้รัฐไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

กรมการบินพลเรือนมีเป้าหมายในการพัฒนาระบบการเดินอากาศ เพื่อให้ประชาชนได้รับการ บริการที่ดี การขนส่งทางอากาศบรรลุเป้าหมายเศรษฐกิจ ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า สามารถเติบโต อย่างยั่งยืน ทั้งนี้มีแนวทางหลักของความร่วมมือเพื่อการพัฒนา โดยการเป็นผู้กำกับดูแลที่ดี พร้อม อำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการ และหาแนวทางในการพัฒนา

6. การบรรยายเรื่อง “ความท้าทายของประเทศไทยในการพัฒนาเชิงบูรณาการ” โดย นาวาอากาศตรี ประจักษ์ สัจจโสภณ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

ความท้าทายของประเทศไทยในการพัฒนาเชิงบูรณาการ คือ การพัฒนาด้านการบินและ เทคโนโลยีมีการเติบโตอย่างก้าวกระโดด ปริมาณการจราจรทางอากาศเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนา ประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการขนส่งในภูมิภาค ดังนั้น ส่วนงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งทาง อากาศต้องร่วมกันจัดทำแผนแม่บทการขนส่งทางอากาศแห่งชาติ ซึ่งเป็นการบูรณาการและเป็น ยุทธศาสตร์ชาติ ไม่ใช่เป็นเพียงยุทธศาสตร์ของแต่ละรัฐบาล

7. การบรรยายเรื่อง “การผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการบินเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการบินของ ภูมิภาค” โดย นาวาอากาศเอกจิรพล เกื้อดั่ง ผู้ว่าการสถาบันการบินพลเรือน ซึ่งมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

ในปัจจุบันการขนส่งทางอากาศเพิ่มขึ้นและเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการผลิตและพัฒนาบุคลากร ด้านการบินยังไม่เพียงพอ และบางส่วนยังไม่ตรงกับความต้องการ ดังนั้นการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการบิน นั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการวางแผนเพื่อรองรับอุตสาหกรรมการบินในประเทศและภูมิภาค รวมทั้ง การใช้บุคลากรร่วมกันของบริษัทท่าอากาศยานไทย บริษัทการบินไทย การบินพลเรือน เป็นต้น ควร ระบุคุณสมบัติของบุคลากรที่ต้องการ นอกจากนี้สถาบันการศึกษาที่ทำการผลิตและพัฒนาบุคลากรควร มีการประชุมร่วมกันวางแผนเพื่อรองรับความต้องการของประเทศ

8. การบรรยายเรื่อง “การพัฒนาระบบการเดินอากาศของไทยตามผลการประชุม Air Navigation Conference ครั้งที่ 12 ” โดย นายสุทธิพงษ์ คงพล ผู้อำนวยการใหญ่ (สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์) บวท. ซึ่งมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

การประชุม Air Navigation Conference ครั้งที่ 12 ได้มีการสรุปแนวทางฉบับใหม่ล่าสุด ความสามารถในการรองรับ ประสิทธิภาพ การกำหนดแนวทางการพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการบิน และโครงสร้างพื้นฐาน

การนำ Aviation System Block Upgrades หรือ ASBUs มาใช้เพื่อปรับปรุงระบบอุปกรณ์ทั้งภาคพื้นและทางอากาศ การดำเนินงานคุ้มค่าประสบความสำเร็จ โดยได้มีการแบ่งย่อยลำดับขั้นตอนการพัฒนาไว้เป็น module ในแต่ละช่วงเวลา (Block) ตั้งแต่ Block 0 (ค.ศ. 2013 ซึ่งถูกใช้เป็นฐานหรือจุดเริ่มต้น) Block 1 (ค.ศ. 2018) Block 2 (ค.ศ. 2023) Block 3 (ค.ศ. 2028) ถ้าแต่ละประเทศได้วางแผนโดยใช้แนวทางตาม ASBUs อุตสาหกรรมการบินของโลกจะมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น